

foretrække det saakaldte fakultative Ægteskab, udelukker det aldeles ikke, at jeg under visse Omstændigheder meget godt kunde give et Forslag om almindeligt obligatorisk Ægteskab min Stemme, hvis det ikke var muligt at komme frem paa anden Maade, fordi jeg anser det for aldeles nødvendigt, at vi skulle frem. Men om nærværende Forslag maa jeg sige, at naar de Herrer juridiske Medlemmer af dette Ting ikke have kunnet finde Meningen deri, saa stiller det sig for min Lægmandsforstand om muligt endnu mere uforstaaeligt. Den ærede Ordfører har kaldt Forslagets Titel „det springende Punkt“. Ja, i Sandhed, denne Titel er springende, den er saa springende, at det er umuligt for en jævn Forstaaelse at faa fat i den. Endnu i Gaar saa jeg et af vore større Provsblade i en Redaktionsanmærkning rette en Indsenders Artikel med den Bemærkning, at dette Forslag ikke tilsigtede at indføre tvungent borgerligt Ægteskab, men at det derimod tilsigtede at frigøre den kirkelige Vielse. Det viser altsaa, hvor mange forskellige Opfattelser der er af Forslaget. Nu har den ærede Ordfører jo nylig udtalt for os, at Forslaget indfører ikke tvungent borgerligt Ægteskab, for det havde vi allerede i Forvejen. Jeg tror dog, at dette er, hvad man kalder Juristeri, jeg tror, det er at drive Teoriene for vidt. Hvis man ikke med en Lov som Forslaget her paatvinger Befolkningen tvungent borgerligt Ægteskab, saa paafører man den dog Uejlighed, Tidsspilde og forøget Bekostning, det samme, som man vilde fri den for i 1799, da man hævede den gamle Trolovelse (Mødsigelse af *Ordføreren*). Jo, det er netop det, man gør. Hvis man endelig skal gaa til at indføre tvungent borgerligt Ægteskab, mener jeg dog, man nødvendigvis maa stræbe hen til en almindelig for alle Statens Borgere gældende Form for Ægteskabs Indgaaelse. I saa Tilfælde burde Loven af 13de April 1851 ophæves, eller ogsaa burde den ved kongelig Anordning af 20de Juli 1851 fastsatte Formular have saadanne ubetydelige Ændringer, at den ogsaa kunde bruges af Præsterne. Et af to maa der ske; thi at have det borgerlige Ægteskab i to Former, som det her foreslaas, forekommer mig særdeles meningsløst og uheldigt. Hvilken Forskel bliver der ikke efter Forslaget paa denne Handling? Det borgerlige Ægteskab, der indstiftes for Herredsfogeden, er en alvorlig, fuldt ud højtidelig Handling, en særdeles smuk Handling, som øjensynlig er ordnet paa denne Maade for at kunne staa ved Siden af den

kirkelige Vielse, hvad den ogsaa i alle Maader kan. Der er netop her til Stede, hvad der, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds sagde, skulde være til Stede efter dansk kirkelig og borgerlig Lovgivning, nemlig en Viljeserklæring fra de forlovede og en Myndigheds-handling fra Statens Repræsentant. Men hvor ganske anderledes stiller Sagen sig ikke, naar de forlovede møde hos Præsten og der med deres Underskrifter skrive sig selv til Ægtefolk? Er det nu klogt og rigtigt at gøre dette til en skriftlig Akt? Jeg mener ikke, at man i den Slags Forhold, som stærkt berøre det etiske, bør stille for meget hen imod en skriftlig Akt. Ligger det ikke nær, at de unge Mennesker, som her skrive sig selv sammen, Tid efter anden, naar Slægt kommer til Slægt, kunne faa den Opfattelse, at kunne de skrive sig selv sammen, kunne de ogsaa skrive sig selv fra hinanden, og det vilde dog være en meget uheldig Opfattelse. — Hvordan vil nu Befolkningen opfatte en Lov som denne, hvis den blev gennemført? Jeg tror, den jævne Befolkning vil opfatte den paa den Maade, at den slet ikke vilde tillægge den saakaldte borgerlige Handling eller borgerlige Vielse hos Præsten nogen Betydning. Den vilde kræve den kirkelige Vielse som det nødvendige Supplement, den nødvendige Fuldkommengørelse, inden den vilde anse Ægteskabet for rigtig indstiftet. Den Mening har jeg om Befolkningen. Men hvorfor saa paatvinge Befolkningen en Ordning, som den ikke ved at vurdere? Den ærede Forslagsstiller gav selv et Fingerpeg i den Retning i sin Indledningstale. Han vil erindre, at jeg i Fjor bad om, at vi maatte blive fri for at kalde dem, som vilde indgaa Ægteskab, „Parterne“, og han sagde da, at det kun var, saa længe de ikke vare gifte, de benævnedes saaledes, men naar de vare gifte, saa betegnede man dem „Ægtefolk“; men den ærede Ordfører udtalte i sit Indledningsforedrag, at naar de have skrevet deres Navn i Kirkebogen, saa gaa Parterne og Præsten over i Kirken. Den ærede Ordfører maatte her sige „Ægteparret“, thi de ere borgerlig gifte. Heri er jo et Fingerpeg i Retning af, at den ærede Ordfører, selvfølgelig aldeles ubevidst, regner den kirkelige Vielse med, for at Ægteskabet overhovedet skal være forsvaret (*Ordføreren for Forslagsstillerne* [Sv. Høgsbro]: Ja vel.) Nu vel, kan man da gaa ud fra, at alle de Ægtepar, der møde hos Præsten og søge borgerlig Ægteforening, ogsaa bagefter ville søge kirke-